

Hasılat haddi aşımı nedeniyle esnaf muaflığından gerçek usule geçiş

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	48816587-120-24164
Tarih	30.04.2024

T.C.

ELAZIĞ VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı : E-48816587-120-24164

30.04.2024

Konu : Hasılat haddi aşımı nedeniyle esnaf muaflığından gerçek usule geçiş

İlgi

:

...

İlgide kayıtlı özelge talep formlarında, evinizde el örgüsü veya el yapımı çanta ve muhtelif el yapımı ürünler ürettiğinizi, 2022 yılı internet üzerinden yapmış olduğunuz satışlarınızda kargo bedeli hariç 260.000 TL, kargo bedeli dahil edilmesi halinde ise 350.000 TL satış yapmış olduğunuzu belirterek esnaf muaflığından yararlanıp yararlanamayacağınız hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "Vergiden muaf esnaf" başlıklı 9 uncu maddesinde; *"Ticaret ve sanat erbabından aşağıda yazılı şekil ve suretle çalışanlar gelir vergisinden muaftır.*

...

6. *Evlerde kullanılan dikiş, nakış, mutfak robotu, ütü ve benzeri makine ve aletler hariç olmak üzere, muharrik kuvvet kullanmamak ve dışarıdan işçi almamak şartıyla; oturdukları evlerde imal ettikleri havlu, örtü, çarşaf, çorap, halı, kilim, dokuma mamûlleri, kırpıntı deriden üretilen mamûller, örgü, dantel, her nevi nakış işleri ve turistik eşya, hasır, sepet, süpürge, paspas, fırça, yapma çiçek, pul, payet, boncuk işleme, tığ örgü işleri, ip ve urganları, tarhana, erişte, mantı gibi ürünleri işyeri açmaksızın (7162 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle eklenen ibare Yürürlük; 30.1.2019) veya yıl içinde gerçekleştirilen satış tutarı, ilgili yıl için geçerli olan asgari ücretin yıllık brüt tutarından fazla olmamak üzere, internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden satanlar. Bu ürünlerin, pazar takibi suretiyle satılması ile ticarî, ziraî veya meslekî faaliyetleri dolayısıyla gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olanların düzenledikleri hariç olmak üzere; düzenlenen kermes, festival, panayır ile kamu kurum ve kuruluşlarınca geçici olarak belirlenen yerlerde satılması muaflıktan faydalanmaya engel değildir.*

10. *Ayrı bir iş yeri açmaksızın ve sanayi tipi veya seri üretim yapabilen makine ve alet kullanmaksızın oturdukları evlerde imal ettikleri malları internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden satanlar. Bu bent kapsamında esnaf muaflığından faydalanılabilmesi için Esnaf Vergi Muafiyeti Belgesi alınması, Türkiye'de kurulu bankalarda bir ticari hesap açılması ve tüm hasılatın münhasıran bu hesap aracılığıyla tahsil edilmesi şarttır. Bankalar, bu bent kapsamında açılan ticari hesaplara aktarılan tutarlar üzerinden, aktarım tarihi itibarıyla %4 (bir ve üzeri işçi çalıştırıldığı durumda %2) oranında gelir vergisi tevkifatı yapmak ve 98 ve 119 uncu maddelerdeki esaslar çerçevesinde beyan edip ödemekle yükümlüdür. İstihdama bağlı indirimli oranın uygulanması için ilgili ayda bir işçinin en az on gün süreyle çalıştırılması gerekir. Bu hasılat tutarı üzerinden ayrıca 94 üncü madde kapsamında tevkifat yapılmaz. Bu bent*

kapsamında elde edilen hasılatın 220.000 Türk lirasını (2022 yılı için 320.000 TL) aşması hâlinde, mükellef izleyen takvim yılı başından itibaren gerçek usulde vergilendirilir ve tekrar bu muafiyetten faydalanamaz. Bentte yer alan hasılat koşulu dışındaki diğer şartların ihlal edildiğinin tespit edilmesi hâlinde muafiyetten faydalanılamaz ve zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler, vergi ziyai cezası kesilmek suretiyle gecikme faiziyle birlikte tahsil olunur. Bentte yer alan oranları ve tutarı, yarısına kadar indirmeye ve iki katına kadar artırmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.

Ticari, zirai veya mesleki kazancı dolayısı ile gerçek usulde Gelir Vergisine tabi olanlar ile yukarıda sayılan işleri Gelir ve Kurumlar Vergisi mükelleflerine bağlılık arz edecek şekilde yapanlar esnaf muaflığından faydalanamazlar.

...

Esnaf muaflığına ilişkin şartları taşıyanlara talepleri halinde vergi dairesince Esnaf Vergi Muafiyeti Belgesi verilir. Bu belgenin şekil ve muhtevasının tayin ve tespiti ile iptali ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

..."

hükmü yer almaktadır.

Anılan Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendi kapsamında esnaf muaflığından faydalanılmasına ilişkin ayrıntılı açıklamalara, 306 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "İnternet ve Benzeri Elektronik Ortamlar Üzerinden Yapılan Satışlarda Esnaf Muaflığı" başlıklı bölümde yer verilmiş olup Kanunun aynı maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendi kapsamında esnaf muaflığından faydalanılmasına ilişkin ayrıntılı açıklamalara 314 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yer verilmiştir.

314 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "(10) numaralı bent hükümlerine göre esnaf muaflığının kapsamı ve şartları" başlıklı 4 üncü maddesinin yedinci fıkrasında, "*Mezkûr maddenin (6) ve (10) numaralı bentlerinde düzenlenen muafiyetlerden aynı takvim yılında aynı anda faydalanılması mümkün*

değildir. Mezkûr maddenin (6) numaralı bendi kapsamında muafiyetten faydalananlardan, internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden yıl içerisinde yapılan satışların ilgili yılda geçerli olan asgari ücretin yıllık brüt tutarını geçmesi nedeniyle esnaf muafiyetini kaybedecek ve izleyen takvim yılı başı itibarıyla gelir vergisi mükellefiyeti tesis edilecek olanlar, izleyen yıl Ocak ayının sonuna kadar mezkûr maddenin birinci fıkrasının (10) numaralı bendinde belirtilen şartları sağlamaları halinde, izleyen yılda bu bent kapsamında esnaf muaflığından faydalanabilecektir." açıklamasına yer verilmiştir.

Buna göre, Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendi kapsamında muafiyetten faydalananlardan, internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden yıl içerisinde yapılan satışların ilgili yılda geçerli olan asgari ücretin yıllık brüt tutarını geçmesi nedeniyle esnaf muafiyetini kaybedecek olanların, izleyen yıl Ocak ayının sonuna kadar maddenin (10) numaralı bendinde belirtilen şartları sağlamaları halinde, izleyen yılda bu bent kapsamında esnaf muaflığından faydalanabilmelerine imkân tanınmıştır.

Diğer taraftan, söz konusu maddenin birinci fıkrasının (6) ve (10) numaralı bentleri uyarınca ilgili yıl için belirlenen hasılat haddinin aşılp aşılmadığının tespitinde müşterilerden tahsil edilen kargo bedelinin, satıcı tarafından fiilen ödenmiş olan kargo bedelinden yüksek olmaması diğer bir ifadeyle kargo bedelinin aynen yansıtılmış olması kaydıyla, hasılat olarak kabul edilmemesi gerektiği değerlendirilmiştir.

Bu bağlamda, evinizde yaptığınız el örgüsü veya el yapımı çanta ve muhtelif el yapımı ürünleri, yalnızca internet veya benzeri platformlar üzerinden satmanız nedeniyle, 2021 ve 2022 yıllarına ilişkin Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendi kapsamında, 1/1/2023 tarihinden itibaren de öngörülen şartları sağlamanız kaydıyla aynı fıkranın (10) numaralı bendi kapsamında, esnaf muaflığından faydalanmanız mümkün bulunmaktadır.

Bilgilerinize sunulur.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026